

IZ RAZPRAVE V ORGANIH UPRAVLJANJA

KONTROLA - DA ALI NE?

V prvem polletju smo po vrednosti izdelali 69,60 % več posode druge in tretje kakovosti kot v istem obdobju lani. Za denar ki smo ga s tem izgubili, bi lahko kupili 64 avtomobilov znamke Fiat 600, ali 36 popularnih fičkov, če odbijemo dovoljenih 6 %, kolikor bi smel znašati najvišji odstotek posode druge in tretje kakovosti. Prav zavoljo tega o potrebnosti in upravičenosti kontrole, ne more in ne sme biti govora. Govorimo lahko le o tem, ali je kontrola doslej v redu opravljala svoje poslanstvo; če je opravičila svoj obstoj.

Če analiziramo to nenormalno stanje, bomo prišli do tega, da je edini razlog nesorazmernemu naraščanju blaga druge in tretje kakovosti subjektivni faktor. Ta trditve izhaja iz dejstva, trdijo

v plansko analitskem oddelku, da so pogoji dela celo boljši kot lani. To trditve podkrepljuje še podatek, da je 70 odstotkov vseh napak, zaradi katerih moramo dati popust na kakovost, delovnih napak. Zmanjšani bruto dohodek pa najbolj prizadene ekonomsko enoto 8, pri kateri je merilo za delitev osebnih dohodkov prav finančna realizacija.

Številke, ki izkazujejo izgubo zaradi popustov pri kakovosti izdelkov, so tako velike, da so si člani upravnega odbora edini, da bo treba v najkrajšem času ostro ukrepati.

Ni še dolgo tega, kar smo govorili o nepotrebnosti kontrole, o tem, da je statistična kontrola za podjetje naše branže neprimerna. Številke, ki so verni odraz stanja, pa govore prav nasprotno! Kontrola je potrebna, celo poostri jo bomo morali. Ni važno, kako jo imenujemo — važno je le, da ljudje svojo nalogo zadovoljivo opravljajo.

Dvig standarda jugoslovanskega prebivavstva narekuje boljše kakovost, nove, sodobnejše izdelke, potrošniki zahtevajo lepše barve, prijetnejše oblike posode. Namesto, da bi skušali ugoditi tem zahtevam, moramo pa, žal, ugotavljati, da upada celo kakovost teh izdelkov, ki jih že desetletja izdelujemo. Zato imamo dejansko računico, da damo let-

no 30 milijonov za kontrolo, če nam zmanjša izgubo vsaj na polovico. Ob tej ugotovitvi nikakor ne moremo mimo tega, da je za uspešno kontrolo nujno potrebno urediti tehnološko dokumentacijo. To, kar so za vozniaka in miličnika prometni predpisi, je za sodobno industrijsko podjetje tehnološka dokumentacija. V dokumentaciji so zajeti poleg tehniških risb še opisi tehnoloških postopkov vse od vrste pločevine, načina vlečenja, robljenja, luženja, vrste in kakovosti emajla in načina emajliranja do markiranja in žganja. Na osnovi urejene dokumentacije bomo natanko vedeli kaj in kako kontrolirati, kje kontrolirati in zakaj kontrolirati, hkrati nam pa bo služila še pri strokovnem usposabljanju delavcev, tehnikov in inženirjev.

Prav zadnji čas moremo zagnati občutno pomlajevanje našega kadra. Starejši, ki so poznali vse postopke in načine tehnologije v podjetju, odhajajo. Prihajajo novi, katerim pa nimamo kaj pokazati, kaj povedati. Nedvomno je to tudi eden od faktorjev, ki vplivajo na nenormalno stanje v podjetju.

Ljudje, ki delajo v obratih, imajo zaradi nepoučenosti nerazumljiv odpor proti statistični kontroli. Vemo, da je delna krivda za to tudi v tem, ker nismo dovolj izbirali ljudi, ki so opravljali ta poklic. Vendar je sistem v kontroli neogiben. Klasičen način kontroliranja nas ne zadovoljuje več, saj je to le kontroliranje gotovih izdelkov, torej le ugotavljanje izmečka. Mi pa potrebujemo kontrolorje, ki ne bodo samo »registratorji izgub«, marveč ljudje, ki bodo že med proizvodnjo preprečevali napake, opozarjali na pomanjkljivosti in preprečevali izdelavo nekakovostnih artiklov.

Toplo zahvaljujem na čestitci koju ste mi uputili povodom rođendana i želim vam mnogo uspeha u izvršavanju zadataka koje pred vas postavlja naša socijalistička zajednica.

Pred kratkim je naša mladinska organizacija prejela od predsednika Josipa Broza-Tita zahvalo, ki smo jo objavili. Predsednik Tito se zahvaljuje za brzojavno čestitko, ki so mu jo poslali mladinci in mladinke ob njegovem rojstnem dnevu s proslave pred upravnim poslopjem. V njej so mu zaželeli še veliko zdravih let, da bi bil še dolga leta med nami in nas vodil po poti socializma.

Prav zavoljo tega so na upravnem odboru posebej poudarili, da je pri tem delu potreben sistem, ki bo na osnovi statističnih pokazateljev našel ključne točke, kjer je kontrola potrebna in hkrati ugotovil napake, ki se najčesteje pojavljajo. Potem ne bo težava odpraviti jih. Vsi se moramo zavedati, da ni kontrola v podjetju tisti organ, ki bi ljudem kratil zaslužek, marveč so na svojih mestih zato, da bi preprečili izgubo, ki jo ima podjetje z nekakovostnim blagom. Zato ne tretirajmo kontrolor-

jev kot nujno zlo, temveč kot sebi enake delavce z enako odgovornostjo do družbe, ki imajo naposled še bolj nevhvaležno nalogo kot mi. Vendar bo ostala že vnaprej naša osnovna dolžnost, da bomo opozarjali organe upravljanja na pomanjkljivosti kontrolorjev, to pa ne zato, ker bi jih hoteli odpraviti, marveč zato, da bi izboljšali njihovo delo. Ker — delavci nimajo ničesar proti kontroli, hočejo le zavestne ljudi, ki bodo opravljali to nalogo.

VI.

OBISK SINDIKALNIH FUNKCIONARJEV

V preteklem mesecu sta se mudila v našem podjetju predsednik Republiškega odbora sindikata rudarjev in metalurgov tovariš Leben in član tega združenja tovariš Zidan. S predstavniki sindikalnega odbora, tovarniškega komiteja in vodstva podjetja sta se pogovarjala o nekaterih aktualnih problemih.

Gosta so zanimali zlasti problemi o uveljavljanju neposrednih proizvajavcev pri upravljanju in vodenju gospodarske organizacije, krepitev decentraliziranih upravnih organov, vpliv ekonomskih enot na politiko podjetja ter njihovo odločanje, način in kriteriji pri delitvi čistega dohodka in drugo.

V zanimivem pomenku s predstavniki našega kolektiva sta se zadržala nad tri ure.

Kredit za rekonstrukcijo

Na nedavnem zasedanju skupščine so sklenili, da podjetje najame pri Gospodarski banki LRS premostitveni kredit za kritje razlik pri rekonstrukciji, ki so nastale zaradi podražitve nekaterih storitev. Hkrati so pa še pooblastili vodstvo podjetja, da se prične pogajati z Investicijsko banko za posojilo pod kar se da ugodnimi pogoji. Oba kredita bosta služila za nadaljevanje in pospešitev rekonstrukcijskih del.

V vodo!... In sinja, kot zrelo mirna morska gladina se je zapenila. Otroci delavcev našega kolektiva so v morju našli nove radosti; doslej neznanu okolje jim nudi nešteto možnosti za njihovo veselje. Reportažo s Crikvenice, kjer letujejo naši ljudje, berite na 6. strani.

Posluh za tržišče

Na prošnjo našega uredništva je tovariš Jožko Plahutnik, tajnik Občinskega sindikalnega sveta, povedal nekaj misli o vlogi sindikalnih odborov pri reševanju gospodarskih problemov.

Problemi, s katerimi se srečujemo, so take narave, da jih lahko konkretiziramo: problem plasmaja izdelkov in njih realizacija na tržišču. Čeprav bi jih lahko omenili še nekaj, bi se to pot vendarle omejil le na tisto, kar imenujemo komercialna služba. Po mojem mnenju je potrebno predvsem kadrovsko ojačati komercialno službo, da ta ne bo le dajala tehniški službi mesečnih potreb za posamezne izdelke, marveč bo prišla do teh števil na osnovi temeljite analize tržišča. Povedano povsem na kratko: izdelujejo naj le kurrantno blago, ki bo imelo zagotovljen plasman na tržišču. S tem bo namreč takoj odpadel še drug problem, problem kopičenja zalog v skladiščih, hkrati bo tudi obračanje obratnih sredstev hitrejše.

Poudariti bi hotel, da morajo posebej tista podjetja, ki imajo takšno proizvodnjo, da morejo izdelke prodajati na tuji trg, skrbeti, da svoja tržišča razširijo in da prodajo v tujino čimveč blaga. Vsak čas, ki ga bodo podjetja posvetila povečanju izvoza ne bo izgubljen, marveč bogato poplačan.

In prav sindikalni odbori so tisti, ki so dolžni z nenehnim opozarjanjem članov kolektiva odkriti vse probleme tako, da bodo pri reševanju le-teh sodelovali vsi, ne pa le služba, ki je strokovno zadolžena. Jasno je, da se za reševanje posameznih vprašanj ne da predpisati formula, ker so ta vprašanja specifična za vsako gospodarsko organizacijo posebej, saj problem, ki vznikne na določenem prostoru ima obeležje tistega okolja in zahteva rešitve tamkaj, je končal tovariš Plahutnik.

VI

Problemi v proizvodnji in izobraževanje

Dnevno se srečujemo s stoterimi problemi v proizvodnji. Probleme rešujemo vsak po svojih močeh in znanju, ki ga imamo.

Če se vprašamo, kje dobivamo nove kadre in kje se vzgajajo vidimo, da kadri prihajajo:

- iz raznih strokovnih šol
- iz podeželja
- mladi ljudje, ki so ali niso dokončali 8-letko.

Novi delavci, ki prihajajo v podjetje, se morajo priučiti na delovnih mestih. Kako se priučijo je stvar sistema izobraževanja v podjetju.

Kadri pa, ki prihajajo iz poklicnih srednjih in visokih šol, se morajo pa usposabljanje za delo v podjetju, ti gradijo na teoretičnem znanju, ki so si ga pridobili v šoli.

Danes je pri nas sistem pravilnega izobraževanja oziroma usposabljanja družbeni problem. Vsled tega se je lotil reševanja tega problema Svet za strokovno šolstvo pri Ljudski skupščini LRS. Predlog sveta je zajet v odprtem pismu upravnim organom, katerega vam želim s komentarji posredovati v skrajšani obliki.

Odprto pismo, katero je dal Svet za strokovno izobraževanje LRS v razpravo, želi razčistiti odnose med izobraževanjem v podjetjih za delovna mesta in izobraževanjem v strokovnih šolah, katero ima isti končni cilj: približati, kolikor je le mogoče zahtevam gospodarskih organizacij in družbenih služb.

Že v začetku bi želel poudariti, da strokovne šole toliko časa ne bodo dale takšnih kadrov, kakršnih si podjetje želi, dokler si podjetja ne bodo na jasnem o znanjih, ki jih naj šola daje. Na tem polju se srečujejo strokovne šole in izobraževalni centri.

Podjetje mora izdelati profile svojih delovnih mest. Na podlagi teh profilov naj se vodijo razgovori s strokovno šolo, kaj lahko ona da, kaj pa ne, pa prevzame izobraževalni center, ki gradi naprej na znanju iz strokovne šole.

Če pogledamo, kakšno je stanje v Sloveniji, vidimo, da ima le 9 % podjetij svoje izobraževalne centre. V ostala podjetja še ni prodrla miselnost, da je treba kader vzgajati, če hočejo v korak z napredkom in uspešno poseči v boj na polju konkurence in kvalitete izdelkov. V podjetjih pa, kjer so že centri, pa se niso mogli razviti, kakor bi bilo zaželeno, ker niso dani pogoji za uspešno rast. Ustanovitev centra mora biti pogojena s predhodnimi pogoji in to je: dobra kadrovska služba in jasno postavljena

kadrovska politika podjetja. Ob ustanovitvi centra si moramo biti na jasnem, kakšno politiko izobraževanja bomo v kadrovske službi in centru izvajali (odnos zunanjih kadrov, štipendisti, napredovanje članov kolektiva itd.). Eden poglavitnih pogojev pa je, da vse službe sprejemajo izobraževalno službo za svojo, z njo sodelujejo in od nje zahtevajo pomoč pri vzgoji svojih kadrov. Danes še nismo tako daleč. Nekateri trdijo, da spada izobraževanje samo v šole izven podjetja. Tu nastaneta dve nasprotni skrajnosti. Ena je trditev, da se podjetje nima časa baviti s izobraževanjem in sodi izobraževanje samo v šole, druga skrajnost pa je, da ne rabimo več strokovnih šol in da bomo vse izučili na delovnem mestu. Kakor prva, tako tudi druga skrajnost ni zdrava.

Plan kadrov oziroma potrebe po kadrih, je osnova za kadrovske politike. Niti plana kadrov, niti pravilne kadrovske politike ne more biti brez izdelanih profilov za posamezne poklice in delovna mesta. S profili bomo rešili nešteto odprtih vprašanj, od nagrajevanja, razporejanj delavcev na delovna mesta, napredovanja in kar je bistveno, izdelati bo možno učne načrte.

Plan izobrazbe ni mogoče urediti brez ustrezne izobraževalne službe. Ta služba mora biti prilagojena organizacijski strukturi podjetja, načinu proizvodnje, velikosti organizacije in stopnji tehničnega razvoja.

Svet LRS za strokovno izobraževanje smatra za izredno važno, da gospodarske organizacije in družbene službe ustanovljajo ter pospešeno razvijajo izobraževalne centre kot nepogrešljive elemente celotnega izobraževalnega sistema.

Po mnenju Sveta LRS za strokovno izobraževanje, so naloge centrov zlasti naslednje:

— temelj učinkovitega izobraževalnega dela so učni načrti; če izobraževalni centri ne bodo skrbno izvršili te naloge, izobraževanja ne bodo organizirati;

— obsežno delovno področje izobraževalnih centrov je izobraževanje za določeno delovno mesto in za tiste poklice, ki jih ne izobražujejo strokovne šole. To so poklici ožjega profila;

— za hitro doseganje čimvečje produktivne sposobnosti novozaposlenih delavcev in zaradi večje varnosti pri delu je nujno, da jih izobraževalni centri z ustreznimi metodami uvajajo v delo ne glede na njihovo predhodno izobrazbo. Pri uvajanju v delo seznanjajo izobraževalni centri

delavce z organizacijo podjetja oziroma ustanove, z delavskim samoupravljanjem, s samoupravnimi akti, s pravicami in dolžnostmi, z njihovim delom, z nevarnostmi in drugimi škodljivimi pojavi pri delu;

— važna in obsežna funkcija izobraževalnih centrov je prilagajanje in dopolnjevanje strokovnega znanja absolventov strokovnih šol specifičnim zahtevam proizvodnje in poslovanja vsake posamezne gospodarske organizacije.

Posebno odgovorna naloga centrov je prekvalifikacija delavcev, kadar je zaradi zahtev proizvodnje in poslovanja potrebno delavce usposobiti za drug poklic. Kot posebne primere prekvalifikacije je treba obravnavati prekvalifikacije tistih delavcev, ki so zaradi invalidnosti postali nesposobni za opravljanje prejšnjega dela. Niti v enem niti v drugem primeru pa ne gre za pridobitev kakršnekoli kvalifikacijske stopnje.

Svet LRS za strokovno izobraževanje meni, da je skrajni čas za tiste gospodarske organizacije, ki imajo slabo razvite kadrovske službe, da spremenijo svoj odnos do reševanja kadrovske problematike. Spremenjeni odnos naj se vidi zlasti v tem, da bodo za kadrovske službe zagotovile prav tako dobre kadre kakor za tehnično, komercialno in druge službe. Pri tem se je treba zavedati, da bodo to službo najbolj uspešno opravljali tisti člani delovnega kolektiva, ki so strokovno usposobljeni in so že

dalj časa v podjetju, ki zato dobro poznajo problematiko podjetja, ki imajo tudi ustrezne življenske izkušnje, in ki pokažejo voljo in zanimanje za delo na tem področju.

Potrebno je opozoriti, da je marsikje še vedno slab odnos do tistih nekaj kadrov, ki so se doslej izobraževali za te namene na razne načine, pa kasneje v nekaterih gospodarskih organizacijah niso dobili potrebne pomoči, da bi delali in izvedli tisto, za kar so se usposobili.

Tudi Ljudska skupščina LRS priporoča ureditev kadrovskih služb in izobraževalnih centrov. Ponavljam, priporočajo, s temeljito obrazložitvijo. Nobenemu podjetju se ne vsiljuje ustanavljanje takih služb, če ne čuti potrebe. Jasno izstopa pri takem negativnem stališču dejstvo, da se danes gleda v proizvodnji prvenstveno skozi dinar, ne pa skozi delavca — proizvajavca, ki denar ustvarja. Gledamo finančne uspehe in neuspehe, ne pomislimo pa, da je te ustvaril človek s pomočjo stroja in ne stroj brez delavca.

Kako je s temi vprašanji v našem kolektivu? Delavci si želijo znanja. Vedno večji je pritisk na izobraževalni center po seminarjih in tečajih. Ne vem, če smo vse nudili delavcu, kar bi lahko. Manjka še poučevanje na delovnih mestih; šele tako poučevanje in dopolnitve na tečajih bi dale tak uspeh, kakor si ga mi želimo. Za opisano poučevanje pa nujno potrebujemo dosledno izdelane tehnološke postopke, izdelane profile in učne programe.

V skrbi za strokovni naraščaj podjetja pa moramo poleg poučevanja za posamezna delovna mesta, skrbeti tudi za voditeljski kader, posebno srednji. Center bi bil v stanju urediti večerno šolo, ki bi vzgajala te kadre. Profil in program bi izdelali sami, koliko lažje bi bilo delo in koliko manj bi bilo problemov, če bi srednji vodilni kadri s svojim znanjem reševali vse, kar se tiče redne proizvodnje in vodenja ljudi. Kandidate za tako šolanje pa bi zbrali iz mlajših pridnih delavcev, ki so na svojih delovnih mestih že pokazali, da so dorasli tudi težjim nalogam. Starejši srednji vodilni kader bo odšel v pokoj, za nadomestila pa bi morali že sedaj skrbeti.

Svet za strokovno izobraževanje in Zavod za strokovno izobraževanje Ljudske skupščine LRS se zanimata za naš center, da bi z njihovo pomočjo ustvarili vzorni center v podjetju za celjski okraj. Mislim, da je bila ta ponudba zelo ugodna za naše podjetje, vendar pa mora naše podjetje nuditi pogoje za delo takega centra. Danes je situacija centra zelo težka, ker prostore, ki si jih je center uredil, bo zasedla srednja tehniška šola, za izobraževalni center pa se bo morala najti neka rešitev.

Želel bi, da bi člani kolektiva razpravljali na svojih zborih in obratnih delavskih svetih tudi o svoji prihodnosti in o izobraževanju, ter sprejeli sklepe na osnovi razprav.

Br

Odpirajo se nova tržišča

MLADE afriške države, ki so se osvobodile kolonialnih vezi s Francijo in Veliko Britanijo, in postale samostojne, se vse bolj odpirajo tudi gospodarski navezanosti na bivše matične evropske države. Razumljivo je, da so matične države v svojih kolonijah uredile gospodarstvo tako, kot je ustrezalo njihovim koristim. Zato je ostal gospodarski razvoj prizadetih dežel na zelo nizki stopnji. Urejen je samo komunalni sistem in promet toliko, da je možno izkoriščanje prirodnih bogastev v rudarstvu in kmetijstvu. Trgovina — tudi na drobno — je skoraj izključno v rokah velikih trgovskih družb s centralami v Parizu oz. Londonu. Te imajo podružnice v glavnih mestih afriških dežel in lastno malo-prodajno mrežo. To stanje se s pridobitvijo politične neodvisnosti v teh deželah ni bistveno spremenilo. Trgovina, predvsem zunanja, je ostala še naprej v rokah Evropejcev.

Naši tovarni kot izvozniku emajlirane posode te afriške dežele niso neznane. V nekatere izvažamo več ali manj redno že nekaj let, vendar večinoma preko omenjenih evropskih trgovskih družb. Te trgovske hiše pa praviloma kupujejo samo tiste artikole, pri katerih se veliko zasluzi. Njihovo posredovanje seveda tudi zelo neugodno vpliva na cene, po katerih naše izdelke prodajajo v Afriki. Zato skušamo najti možnost za direktni izvoz v te dežele. To pa je precejšen problem, ker domača trgovina nima niti dovolj kapitala niti kadra s potrebnimi izkušnjami. Ena teh dežel je tudi republika Gvineja, ki je postala samostojna pred dvema letoma in je nastala iz dela bivše Francoske Zaprane Afrike. Upoštevajoč politiko aktivnega prijateljstva in sodelovanja z nevezanimi državami je bila Jugoslavija ena prvih evropskih držav, ki je uredi-

la z Gvinejo gospodarske odnose. Sklenjen in podpisan je bil trgovinski in plačilni sporazum, ki je osnova našim zunanje-trgovinskim organizacijam za poslovanje z Gvinejo.

Naša izvozna služba je že navezala poslovne stike z gvinejskimi uvozniki in z enim izmed njih so v teku pogajanja za dobavo večje količine pocinkanih zalivčev. Nekateri predeli Gvineje imajo namreč zelo malo padavin in se morajo polja in vrtovi

zaradi tropske vročine redno umetno namakati. Od tod tako velika potreba po zalivčevih.

Ker je gvinejski kupec — uvoznik — sprejel našo ceno za zalivče in ker je tudi že dobil potrebno uvozno dovoljenje, kaže, da bomo v kratkem začeli izvažati to prvo večje naročilo za Gvinejo in lahko računamo, da se bo ta mlada država s tem vključila v široki krog naših stalnih inozemskih tržišč.

kt.

ODPRTO PISMO KOMERCIALI

Ni še dolgo tega, kar smo brali v slovenskih časnikih članek o neki angleški gradbeniški družbi, ki je zaposlila gospodinjno. Njena naloga je, da hodi z gradbišča na gradbišče, prevrta vse vogale in kritizira... Da, prav zaradi tega so jo tudi namestili! Ona je nekaj arbiter bodočih stanovanj, njihov zastopnik pri družbi. Od tega dne se je interes prebivalcev za stanovanja te družbe podeseteril. In ne samo to! Po publiciteti, ki jo je dogodek vzbudil v svetu sodeč, tudi drugod pozdravljajo to pametno potezo v gradbeništvu...

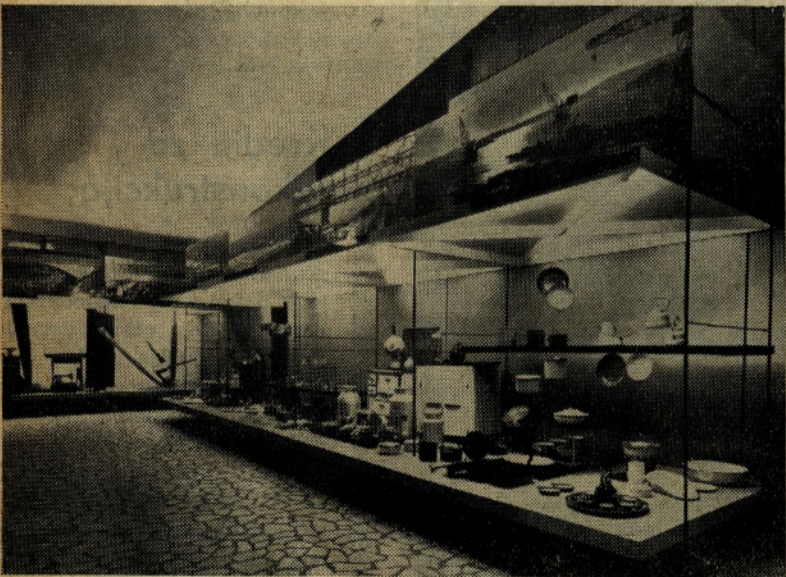
Pričakovati je bilo, da bo koristna odločitev te gradbeniške družbe vzbudila v vsem svetu veliko posnemavcev. Vendar do danes še nismo slišali, da bi kje v Jugoslaviji ubrali pot, ki bi jo potrošniki toplo pozdravili. Nema- ra ne bi bilo odveč razmisliti o obliki, ki bi prišla v poštev za naše podjetje. To bi naj bil nekak posvetovalni organ, sestavljen iz izkušenih celjskih gospodinj, ker bi se hoteli izogniti namestitvi žene, četudi bi ona nedvomno s koristnostjo odtehtala svoje osebne prejeme.

Fotrošniški svet, tako bi lahko imenovali ta posvetovalni organ, bi se sestavljal redno ali pa po potrebi. Njegova naloga bi bila, da bi kritično presojal vse izdelke, ki jih nameravamo v prihodnosti izdelovati. Tako bi imeli prvi test tržišča, na katere-

ga bi se mogli bolj opreti kot pa na ugibanje nekaterih posameznikov kot smo to delali doslej. Hkrati bi pa bil potrošniški svet v veliko pomoč propagandnemu oddelku, saj bi se naši propagandni izvedenci lahko posvetovali, kakšna oblika propagiranja je jugoslovanski gospodinj najbolj pri srcu, je ta ali oni plakat bolj po okusu gospodinj in podobno.

Nikakor pa ne smemo pozabiti, da bi s formiranjem potrošniškega sosveta na domačem in tujem trgu pridobili veliko pri potrošnikih, ki bi našo potezo z odobravanjem sprejeli. Zaupanje v naše podjetje in ugled podjetja bi v obeh potrošnikov močno porasla. Že samo zavoljo tega zadnjega, bi bilo vredno o predlogu temeljiteje razmisliti...

VI.

Ena izmed pomembnih dejavnosti v propagiranju naših izdelkov v tujini, so tudi velesjmi. Pred kratkim smo dobili nekaj fotografij s teh sejmov. Naša slika prikazuje estetsko in pregledno rešen razstavišni prostor v Aleksandriji...

Za boljšo organizacijo dela

Na nedavnem zasedanju upravnega odbora so sklenili, da namestimo strojnega inženirja — specialista za organizacijo dela. Ta akt je nedvomno posledica številnih ugotovitev, da pri nas šepa v proizvodnji organizacija dela.

V vseh organih delavskega upravljanja — od zborov proizvajavcev do skupščine — je bilo v preteklem obdobju največ govora prav o slabi organizaciji dela v proizvodnji. Poudarili so, da smo to dejavnost preveč zanemarili, da je pa skrajni čas, da storimo nekaj tudi na tem področju. Če bi hoteli poiskati razloge za to, bi prišli ponovno do dejstev, ki so nam že vsem prav dobro znana. Izrabljen in zastarel strojni park, do kraja izkoriščena fizična storilnost de-

lavcev itd. Torej dejstva, ki zares narekujejo iskanje prostih kapacitet drugje. To pa je vsekakor v prvi vrsti boljša organizacija dela.

Prav zavoljo tega si lahko že v letu dni obetamo od strokovnjaka, ki si je za podiplomski študij izbral industrijsko organizacijo, precejšnje koristi. Zvedeli smo, da bo najprej delal na ureditvi dokumentacije za pripravo dela, kasneje pa še na nekaterih samostojnih nalogah v tehničnem sektorju.

Naslov bo »dva leva«

To pot smo se v propagandnem oddelku zanimali o vsebinski podobnosti časopisa, ki ga pripravljajo za inozemstvo. Zvedeli smo, da so dokončno določili naslov časopisa. Časopis ali revija se bo imenoval »Dva leva«. Prva številka bo izšla v začetku meseca septembra, to pa zavoljo tega, ker bodo v letošnjem letu izdali le eno številko.

Tovariš Jager, ki urejuje prvo številko, nam je ob tej priložnosti povedal:

— Vsebina prve številke bo na vso moč pestra. Poleg uvodnika glavnega direktorja bomo objavili članek Iva Brenčiča Naša tržišča v tujini, prispevek Srečka Jamniška Organizacija izvozne službe, ing. Muršec je pisal o uvažanju novih tehnoloških postopkov, Anton Kumar o obiskih tujih kupcev pri nas, socialna detavka pa o življenju delavcev in drugem. Čeprav je nekaj težko vnaprej napovedati, bi vendarle

dejal, da bo prva številka poleg vsebinske pestrosti tudi oblikovno bogata.

Pripominjamo, da nam je urednik naštel le nekaj naslovov prispevkov, ki so jih avtorji že napisali. Teh pa je več, zato so besede o vsebinski pestrosti povsem opravičene.

Zmanjšujemo nesreče pri d

Ekonomska enota I je prišla do zaključka, da se da število nesreč zmanjšati tudi s poučevanjem delavcev. Prirejen je bil praktičen in teoretičen tečaj za vlagalce pri stiskalnicah. Na tečaju so razčistili marsikatero nejasnost s področja varnosti pri delu in vzdrževanju stiskalnic.

Tečaj je obiskovalo 26 vlagalcev, kateri so ob zaključku polagali izpit in pokazali zelo dobro znanje. V septembru bo enak tečaj za tiste, ki doslej niso prišli na vrsto.

Izpit sta polagala tudi dva žerjavovodja iz izdelovalnice jeklenih kotlov. Pred komisijo sta dokazala, da obvladata delo z žerjavom praktično in teoretično zelo dobro.

Vsem, ki so položili izpit iskreno čestitamo!

Br.

Občutno znižanje stroškov za propagando

Pred kratkim je naš propagandni oddelek občutno zmanjšal plan stroškov za propagando v tem letu. Največ so pridobili s tem, da bodo v letošnjem letu samo dvakrat izvedli akcijo za »Pastel« posodo, medtem ko so jo planirali trikrat.

Celotno znižanje znaša 17.591.000 dinarjev.

Razstava tovarniškega tiska

Za občinski praznik je organiziral Občinski sindikalni svet razstavo glasil, ki jih izdajajo gospodarske organizacije na območju celjske občine. Razstava je bila v izložbi Ljudskega magazina.

Poleg našega časopisa, so razstavili še Cinkarnarja, Zelezarja, Ingrad, Metko, Veležitarja in list Celjskega tiska. Pogrešali smo Aero.

Razstava naj bi bila vspodbuda podjetjem, ki še nimajo razumevanja za to zvrst informacijske dejavnosti, hkrati pa priznanje podjetjem in redakcijam, ki so se s svojo politiko informiranja približali potrebam delovnega človeka.

RAZGLEDNICA MESECA

Petnajstega julija so v Celju odprli nov hotel »Celeia«. Nemara tega ne bi omenjali, če bi na novem hotelu ne bile montirane naše emajlirane fasadne plošče. Četudi so plošče izdelane iz navadne emajlne mase, v svetu pa za te plošče uporabljajo poseben emajl, je videz povsem lep. Veselilo nas bi, če bi mogli v kratkem registrirati še kakšen podoben dogodek.

Po pomenku z našimi strokovnjaki sodeč, bomo to novo dejavnost razvijali še naprej, saj naročil nam ne bo primanjkovalo, ker se fasadne obloge z emajlnimi ploščami pri nas v Jugoslaviji šele uvajajo.

Ob tej priložnosti izrekamo vsem, ki si prizadevajo osvojiti nov izdelek, iskreno priznanje.

Na sliki je hotel »Celeia« pred otvoritvijo (Foto David)

Proizvodnja emajlirane in pocinkane posode v FLRJ

ZNAČAJ IN MESTO NAŠE PROIZVODNJE V MERILU FLRJ

Gibanje proizvodnje in potrošnje emajliranih in pocinkanih izdelkov — zlasti še posode — kaže v zadnjih letih nenehno večanje. Kljub številnim novim kapacitetam v FLRJ, ki iz leta v leto znatno povečujejo razpoložljive količine posode za potrebe domačega tržišča, se vse proizvedene količine emajlirane in pocinkane posode z lahkoto plasirajo na domačem trgu, še več, na domačem trgu je opaziti precejšnjo deficitarnost zlasti določene sorte sortimenta emajlirane posode tudi v letu 1962 kljub izrazitemu povečanju proizvodnje v tem letu. Prav dejstvo, da skoraj vse tovarne v FLRJ predvidevajo tudi v bližnji perspektivi znatnejša zvišanja svoje proizvodnje emajlirane posode, se postavlja tudi pred našo tovarno vprašanje, kakšen vpliv in mesto bo imela naša tovarna v bodočnosti v pokrivanju potreb jugoslovanskega trga, še posebej iz aspekta povečanih kapacitet, ki jih bomo ustvarili v sredini tega leta z dokončanjem I. etape rekonstrukcije.

Če pogledamo v leto 1957, moramo takoj ugotoviti, da predstavlja to leto prelomnico v proizvodnji emajlirane posode v FLRJ, saj to leto dejansko pomeni začetek izgradnje novih tovarn v Jugoslaviji, ki se ustanovljajo ali preusmerjajo v proizvodnjo emajlirane posode, ter s tem stopajo v krog činiteljev, na katerih bodo morali v bodoče vedno bolj računati. Tega leta se namreč pojavi na jugoslovanskem trgu prvič tretji proizvajavec emajlirane posode — podjetje »Sloboda«, Čačak — in s tem pridruži dotanjima dolgoletnima edinima proizvajavcema v Jugoslaviji — naši tovarni in tovarni »Gorica« v Zagrebu. Samo leto dni kasneje najdemo v prodaji tudi že prve izdelke tovarne »Georgi Naumov« Bitola. Leto 1961 nam zopet prinese nepričakovano bi skoraj lahko rekli — dva nova proizvajavca emajlirane posode, namreč to-

varno »Rad« v Nikšiču ter tovarno »Lužnica« v Babušnici, poleg cele vrste drugih emajlirnic, ki poleg proizvodnje drugih emajliranih izdelkov (kot štedilnikov, kuhalnikov, frižiderjev, boilerjev itd) poskušajo s proizvodnjo nekaterih izdelkov emajlirane posode. Tako se pojavijo na trgu deže za mast, ki jih izdelujejo emajlirnice v Kutini, in tovarna »Deligrad«, Niš poleg posameznih poskusov emajliranih izdelkov novih emajlirnic v Bosanskem Brodu, Bosanskem Samcu in Požarevcu. Še več, vedno glasnejši postajajo glasovi o nameravani preorientaciji proizvodnje »Veselin Nikolić«, Kruševac in »Metalija«, Subotica ter tovarne pločevinastih izdelkov v Bački Palanki na proizvodnjo emajlirane posode. Te ugotovitve številnosti novih proizvajavcev seveda vnašajo določen nemir v politiko dosedanjih proizvajavcev.

Pr eden pristopimo analizi vzrokov, ki delujejo v smeri pojave novih proizvajavcev emajlirane posode pogledamo, v kakšni meri je naša tovarna povečevala svojo proizvodnjo emajlirane posode v razdobju zadnjih let in ali je to povečevanje proizvodnje zadostovalo za kritje potrebe domačega trga ali je vsaj šlo v koraku s kupno močjo jugoslovanskega prebivalstva.

Ostvarjeno povečanje proizvodnje daje v pretekli dobi od leta 1957 do zaključno leta 1962 sledečo sliko (pri čemer vzamemo kot osnovo leta 1957 z bazo 100):

1957	1958	1959	1960	1961	1962*
100	100	114	119	129	168

* planirana proizvodnja

Iz te tabele vidimo, da bomo v letu 1962 (razume se ob 100 % nem doseganju plana proizvodnje emajlirane posode) dali za 68 % več proizvodnje kot leta 1957, ki nam v vseh kasnejših primerjavah služi kot bazno leto. V povprečju gornjih let bomo torej ustvarili povprečno letno povečevanje proizvodnje po stopnji 13,6 %. Če zanemarimo planirano proizvodnjo leta 1962, ki dejansko izraža enkratni znatni količinski skok (kot posledica dokončane rekonstrukcije I. etape naše tovarne), vidim, da smo v letih 1957 do 1961 ustvarili v povprečju letno povečevanje proizvodnje od samo 7,25 %. Že ta podatek dovolj jasno kot številka dokazuje, da s tem odstotkom nismo mogli kriti niti normalne rasti povečanja potrošnje domačega prebivalstva, zlasti še, če upoštevamo, da je v celoti vsa

industrijska proizvodnja blaga v FLRJ letno napredovala po stopnji od 13 %.

To relativno zaostajanje proizvodnje emajlirane posode naše tovarne je samo po sebi še bolj odpiralo škarje proizvodnih kapacitet in potreb trga in relativna ter absolutna deficitarnost je nenehno rastla. Če pa pri tem upoštevamo, da je prav v teh letih najbolj rastla kupna moč (in tudi realni zaslužki celotnega jugoslovanskega prebivalstva) poleg tega pa še dejstvo, da je prav v tem času prišlo do najintenzivnejšega prehoda kuhanja in priprave hrane v gospodinjstvu od odprtih ognjišč na kuhanje na štedilnikih raznih vrst, potem je več kot očitno, da je večletno zaporedno potencialno povpraševanje po emajlirani posodi pripeljalo druga podjetja do odločitve, da se usmerijo v to proizvodnjo.

Ustanavljanje novih tovarn emajliranih izdelkov je pospeševala tudi fama visoke akumulativnosti proizvodnje v Celju in Zagrebu, vsaj v letih 1955 — 1959. Zato so razne politično-teritorialne oblasti s posebnimi lokalnimi interesi izločevala del svojih skladov in jih vlagala v nova podjetja ne glede na to, ali obstajajo najnujnejši pogoji za daljšo perspektivo take proizvodnje na nivoju vsaj povprečne rentabilnosti in produktivnosti. Tako — rekli bi — lahko skoraj stihijsko vznikanje novih proizvajavcev emajlirane posode bi sicer bilo čisto kaj težko zagovarjati iz aspekta najsmotrnejšega vlaganja družbenih sredstev v proizvodnjo, zlasti še iz pogleda vsejugoslovanskega gospodarskega razvoja, četudi so lokalni organi oblasti pri tem omiljevali probleme relativne odvečne delovne sile na svojih ožjih področjih. Novi investitorji so se lotevali — v preteklem razdobju — izgradnje novih

tovarn in obratov predvsem tudi zaradi tega, ker je bilo mogoče najnujnejšo opremo emajlirnic — vsaj za začetek proizvodnje — nabaviti v državi, zlasti še komorne emajlirske peči pri podjetju »CER«, Čačak poleg druge strojne opreme v podjetjih jugoslovanske strojogradnje kot so to »Ivo Lola-Ribar«, Zelezniki, »Sila«, Zagreb, »Litostroj«, Ljubljana, »Rade Končar«, Zagreb itd. Slednjič je tudi vse večja in intenzivnejša orientacija podjetja »Gorica«, Zagreb v hitro rastočo proizvodnjo domačih frit olajševala perspektivno poslovanje novih tovarn.

Seveda so tudi sproščeni gospodarski predpisi zlasti pa še vedno svobodnejše in večje razpolaganje z ustvarjalnimi dohodki znotraj komun in gospodarskih organizacij dajali znatnejše impulze in ustvarjali pogoje za taka investicijska vlaganja.

Vsi imenovani faktorji skupaj so razumljivo privedli do današnjega stanja v proizvodnji emajlirane posode v FLRJ. Kljub številnosti novih podjetij pa malo globljeji pogled v organski sestav družbenega kapitala teh novih podjetij priča, da se velika večina teh dejansko nahaja danes šele na začetni razvojni stopnji, bore se pri tem z različnimi problemi proizvodnje in gospodarjenja, ki jih bomo spoznali v nadaljnjem tekstu sestavka.

Razumljivo je, da je zato dejanska proizvodnja emajlirane posode v Jugoslaviji v zadnjih letih znatno hitreje rastla kot pa proizvodnja samo naše tovarne. To ilustrira sledeča serija indeksov:

leto	1957	1958	1959	1960	1961	1962*
index	100	105	122	129	156	215

* planirana proizvodnja (Nadaljevanje prihodnjič)

iz ekonomskih enot

PROIZVODNJA REKONSTRUKCIJA IN DELAVSKO UPRAVLJANJE

Proizvodnja in dohodki

V industrijskem svetu predstavlja 70 letna tradicija poslovanja tovarne gotovo garancijo za kvaliteto in kvantiteto proizvodnje. Tradicija kot garancija lahko velja samo v okolju, kjer vlada prosta konkurenca istovrstnih tovarn. Naša tovarna se je znašla po drugi svetovni vojni v izjemnem monopolističnem položaju v okviru naših meja, poleg tega je celotni gospodarski razvoj zahteval svoj davek samoodpovedovanja. V takem položaju tovarna ni dosegla svoji tradiciji primerno stopnjo razvoja. Trenutno zadovoljujoče razmere so uspavale odgovorne faktorje, ker neposredni boj za obstanek ni zahteval sistematičnega razvoja. Izkoriščali so obstoječe kapacitete strojev in ljudi v vedno večji meri. Stroj in človek dosežeta pri neizpremenjenemu tehnološkemu procesu vedno svoj maksimum in posledica teh razmer je stanje, da se je prepozno pričelo delo na perspektivnem razvoju podjetja.

Rekonstrukcija, ki naj bi rešila problem perspektivnega razvoja, se je pričela v letu 1955. S pričetkom del smo upali, da se bomo še izognili težavam, ki so posledica dolgotrajne stagnacije podjetja.

Nesrečno naključje (ali slab pregled položaja in razmer) nas je privedlo v situacijo, da so se vse težave časovno združile. Vendar lahko to nesrečno naključje ocenimo kljub težavam kot ugo-

den trenutek, da se v najtežji šoli največ naučimo. Možnosti obstojajo, da se jasno izkristalizirajo vloge upravnih organov, tehničnega vodstva in drugih služb, da se uredijo proizvodni in poslovnih problemi. Ugodnost te težke situacije je v tem, da nam ni potrebno predvidevati težav, ki lahko nastopajo v proizvodnji in poslovanju podjetja, ker te težave so in zahtevajo svojo rešitev. Izkoriščanje omenjenih možno-

sti pa zahteva določeno spremembo načina obravnavanja posameznih problemov. Pri daljšem opazovanju razmer lahko ugotovimo pomanjkanje odkrite razprave. Značilno je, da so vse stvari v vseh diskusijah v najlepšem redu, pri delu pa nastajajo težave, ki imajo v večini primerov težje posledice. Vzrok za omejeni način diskusije je mogoče v tem, da so se posamezni primeri obravnavali preveč osebno in se niso obdelali načelno in odkrito. Rezultat odkritega načina obravnavanja problemov bi bila realna ocena stanja in s tem bi bila zgrajena osnova za uspešno delo. Le v primeru, da izvajanje sklepov, sprejetih na osnovi odkrite razprave zavira posameznik, naj bi razpravljal o krivdi in krivcu.

Svojevrsne težave (nepravilnosti) nastopajo v zvezi z razvijanjem upravljanja, z uvajanjem ekonomskih enot in obratnih delavskih svetov. Dogaja se, da delavski sveti rešujejo primere, ki jih zaradi sestava in širine vloge, ki jo imajo, ne zmorejo, ker bi ti primeri sodili prej na sestanek tehnične službe ali vodstva. S to ugotovitvijo se ne omejujejo kompetence upravnih organov, temveč se le prikazujejo napake, ki se pojavljajo. Delavski sveti na svojih sejah ali preko svojih organov poskušajo reševati probleme tehničnega značaja, ki sodijo v delokrog posameznih delovnih mest ali služb. Iz objektivnih razlogov le težko pridejo do ugodnih rezultatov, hkrati pa ne pokličejo na zagovor ali posvet odgovornega človeka, ki odgovarja za svoje delo. Delokrog delavskih svetov zajema tudi sprejemanje in odpuščanje delovne sile v okviru ekonomskih enot. S tem, da je kandidat sprejel pogoje, ki so vezani na delovno mesto, je sprejel tudi obveznosti, za katerih izpolnjevanje je odgovoren delavskemu svetu. Tako definirana odgovornost je pa v današnji situaciji zelo zbledela in posledica takega stanja je, da so razmere še težje.

Ekstremni primer nastopi, ko vodstvo podjetja zahteva od delavskih svetov, da predlagajo primerne rešitve za nastali položaj. Zakaj so te zahteve neprimerne nam lahko odgovori struktura našega podjetja. Vodstvo, ki sestavlja ekonomsko enoto, ima v svojem obsegu skoncentrirane vse vodilne službe kot so na primer priprava dela, tehnološki oddelek, konstrukcijski oddelek, oddelek za investicije itd. Vse te službe imajo po svoji osnovni službeni dolžnosti nalogo, da razmišljajo o proizvodnih problemih in da koordinirajo različne pripombe s strani proizvajalnih enot. Službena dolžnost zahteva, da rešujejo te službe probleme, ki pripadajo njihovemu delokrogu in ne moremo rešitve istih zahtevati od delavskih svetov. V primeru, da omenjene službe ugotovijo, da nastopajo v ekonomskih enotah ovire za uspešno delo, naj zahtevajo od delavskih svetov, da primerno ukrepajo.

Boljši odnosi bodo ojačali disciplino in odgovornost posameznika in delavsko upravljanje se bo vedno bolj izpopolnilo. Delavsko upravljanje namreč ni ustvarjanje anarhije, temveč je načelo upravljanja izraženo ugotovitvi, da vsak posameznik odgovarja za svoje delo upravnim organom.

Večina podjetij je organiziralo EE tako, da posamezne delavnice ali oddelki predstavljajo samostojne enote v proizvodnji in da vodstvo z vsemi svojimi službami predstavlja samostojno enoto. Tudi pri nas smo storili tako in če logično pomislimo, je to tudi pravilno. Toda s tem smo dosegli nasproten učinek kot smo pričakovali. Mi smo s tem potegnili še ostrejšo mejo med delavci in uslužbenci, oziroma smo videz, da tisti, ki delajo po pisarnah, niso sestavni del proizvodnega procesa. S tem smo ustvarili pogoje, da se je podjetje razdelilo »na tiste, ki delajo tam doli« in na »one, tam gori, ki si denar delijo«.

Pri nas smo priča temu primeru in ta primer verjetno drago plačujemo. Posamezne EE imajo tudi različne načine ugotavljanja osebnih dohodkov in na ta način pride do še večjih razlik med ekonomskimi enotami, ki so osnova za trajne prepire in posledica je, da imamo namesto enotnega in požrtvovalnega kolektiva, kolektiv razbit na skupine, ki se borijo za večjo udeležbo, ne pa za večjo proizvodnjo. Najbrihtnejši se sedaj ukvarjajo z iskanjem »lukenj« v raznih pravilnikih, ker so ugotovili, da se na ta način lahko več in z manj truda zaslužijo.

Imamo primer, kjer ekonomska enota v kateri je celotno vodstvo, že nekaj mesecev stoji in s svojimi osebnimi dohodki daleč zaostaja za proizvodnimi ekonom-

skimi enotami ne glede na to, da so v tej enoti vsi vodilni uslužbenci, inženirji, ekonomisti, torej vsi z najvišjo izobrazbo in z največjimi obračunskimi osnovami.

Če je tudi vodstvo sestavni del proizvodnega procesa, potem to pomeni, da mora opraviti isto delo kot ga opravijo vse proizvodne enote. Ker pa vodstvo nastopa kot organizator in realizator proizvodnje, pomeni, da ima pravico do enake udeležbe pri ustvarjenem proizvodu, kot vse ostale ekonomske enote.

V našem podjetju so uslužbenci — ali oni, tam gori — stalna tarča vseh ostalih ekonomskih enot in vsa vroča kri se usmeri na dokazovanje, da so uslužbenci predobro plačani.

Dejansko je to precej drugače. Delavci po proizvodnih obratih so relativno boljše plačani kot uslužbenci za isto opravljeno delo. Na primer: plan predvideva za 100 %-no doseganje plana proizvodnje 41 % preseganje osebnih dohodkov. Iz podatkov o doseganju poteku proizvodnje in izplačil pa je razvidno, da proizvodne enote dobijo za 90-95 % doseganje plana že 150-160 % osebnih dohodkov. Osmo ekonomska enota ali »oni tam gori«, za isto doseganje plana dobi ca. 110-115 % osebnih dohodkov. V tem je tudi del odgovora, zakaj se ta enota po osebnih dohodkih nahaja šele na tretjem mestu kljub temu, da je po višini obračunskih postavk na prvem mestu.

Ni težko najti primer, ko delavci po normi zaslužijo isto ali celo več kot inženirji. To sicer ni nič hudega v odnosu do delavca. Verjetno so opravičena negodovanja strokovnjakov v podjetju, ker za svoje opravljeno delo ne dobijo enako nagrado kot delavci. Po členu 16, zakona o delovnih razmerjih in členu 2, pravilnika o delitvi OD podjetja, se vsi zaposleni smatrajo kot delavci in bi tudi pri osebnih dohodkih morali biti enakopravni. Naš primer je bil obravnavan tudi že na višjih forumih, kar se vidi iz zelo lepo in jasno napisanega članka v Komunistu.

Ker so novi instrumenti zelo ostri in lahko v bližnji prihodnosti pričakujemo splošno zmanjšanje osebnih dohodkov, bodo uslužbenci — ali »oni tam gori« — ponovno prizadeti. Prav gotovo bo treba te stvari vskladiti, ekonomske enote postaviti v enakopraven položaj, če hočemo, da bomo imeli enoten in požrtvovalen kolektiv.

Daniel Artiček

Seminar bo jeseni

V zadnji številki našega časnika smo pisali o seminarju za vodilne uslužbence v ekonomski enoti 2. Ta seminar so pripravili člani zbora proizvajalcev v tej ekonomski enoti in bi moral biti že končan.

Med tiskanjem časnika smo pa zvedeli, da so seminar predstavili na jesen, ker je preko poletnih mesecev čas dopustov in so prevročni dnevi.

Nemara bi bil seminar že končan, če bi ga priredili tako kot je svetoval sekretar tovarniškega komiteja ZK. On je menil, da bi seminar obiskovali tudi člani ekonomske enote 1. Kaže pa, da je s predlogom nalletel na gluha ušesa...

„Milijonar“

Pred kratkim smo v podjetju uvedli nov način izplačevanja osebnih dohodkov. Franc Belak, mojster v dekor oddelku, je bil v trenutku, ko smo ga ujeli, še »milijonar«... (Foto Smeh)

KER SE ČEDALJE OBČUTNEJE OPAŽA NEODGOVORNO RAZPOLAGANJE Z OSEBNIMI VAROVALNIMI SREDSTVI IN KER NAM VSI POKAZATELJI NAREKUJEJO SMOTERNEJŠE GOSPODARJENJE, SE ODREJA SLEDEČE:

1. Vsa osebna varovalna sredstva kot so rokavice, predpasniki, usnjeni naročniki, ščitniki za obraz, varnostna očala itd., katere lahko nakazujejo in delijo vodje EE ali od njih pooblaščen osebe, se lahko zamenjajo samo proti vrnitvi izrabljenih in dotrajanih. Če delavec ne more vrniti v zamenjavo dotrajanega osebnega varovalnega sredstva, se mu bo to zaračunalo, če se bo ugotovilo, da ga ne more vrniti zaradi svoje malomarnosti in nepravilnega odnosa do skupne lastnine (da je izgubil, mu je kdo ukradel itd.). Vsakdo, ki mu je zaupana lastnina kakršne koli oblike, je dolžan, da jo čuva in jo smotrno koristi ter je za njo moralno in materialno odgovoren.

2. Za ostala osebna varovalna sredstva, ki se izdajajo le z odobritvijo HTV službe, bo varnostni oddelek s podpisom odobril njih izdajo, če bodo nakaznice podpisane od vodje EE ali od njega pooblaščen osebe. Varnostni oddelek bo preverjal upravičenost nakazane potrebe in vskladnost s pravilnikom o delitvi osebnih varovalnih sredstev.

3. V primeru, da se pokaže potreba po osebnih varovalnih sredstvih za delovna mesta, ki niso zajeta v pravilniku o delitvi osebnih varovalnih sredstev, se naj dostavi preko HTV odbora predlog UO z obrazložitvijo, zakaj so na prizadetem delovnem mestu ta sredstva potrebna.

4. Osebnih varovalnih sredstev se ne sme nositi domov, razen delovnih oblik in delovnih plaščev zaradi pranja, dokler ne bo urejena pralnica in krpalnica za to vrsto osebnih varovalnih sredstev. Varnostne čevlje, rokavice, očala in podobno, je prepovedano odnašati ali izposojati si iz tovarne, čeprav so ta že dotrajana.

5. Izrabljena osebna varovalna sredstva se bodo oddajala v skladišče odpadnega materiala, katero bo izdalo ustrezno potrdilo o dejanskem številu prejetih in dotrajanih varovalnih sredstev. Na podlagi tega potrdila se bodo lahko dvignila nova osebna varovalna sredstva v isti količini.

6. Osebna varovalna sredstva, ki bi se dala z minimalnimi stroški popraviti, se naj predajo našim sedlarjem v popravilo. Vodja EE ali od njega pooblaščen oseba jih zbira tako dolgo, da se bo lahko dalo vsaj 10 komadov hkrati v popravilo.

Tovarniška sedlarja imata pravico, da iz dotrajanih usnjenih varovalnih sredstev režejo po potrebi odgovarjajoče komade usnja, ki bi jih lahko uporabila pri popravilih. Zaradi kontrole je o tem potrebno voditi evidenco.

7. Za točno izmenjavo novih in dotrajanih varovalnih sredstev so odgovorne tiste vodilne osebe, ki jih delavcem neposredno izdajajo in so zadolžene, da napravijo prijavo, če nekomu dotrajano varovalno sredstvo manjka.

V kolikor bi odgovorne osebe skušale zatajiti manjkajoča osebna varovalna sredstva, se bi sčasoma pokazal primanjkljaj celotnemu oddelku ali EE, ker bodo imeli vedno manj možnosti novih izmenjav.

8. Za primanjkljaj celotnega oddelka ali EE bodo odgovarjali vodje EE ali od njih pooblaščen osebe in se bo vodil proti njim isti postopek kot proti neposrednemu koristniku varovalnih sredstev.

9. Služba HTV bo postrila kontrolo nošenja osebnih varovalnih sredstev zato, da ne bi bila pri delu ogrožena osebna varnost delavcev, če bi v oddelku ali EE nastajal zaradi utaj in nerednega poslovanja primanjkljaj osebnih varovalnih sredstev.

10. V skladišču odpadnega materiala se bo vršila kontrola o prejeti količini dotrajanih varovalnih sredstev. Vodstvo skladišča odpadnega materiala mora v ta namen voditi točno evidenco po komadih in po parih (ne v kg).

1. Ker so se pojavile pri delitvi čaja razne nepravilnosti, so se uvedle za vsak oddelek izkaznice za čaj, v kateri je vpisano, kolikšna količina pripada posameznemu oddelku. Brez izkaznice se čaj ne more dvigniti.

Da se opraviči nujnost zgoraj citiranih ukrepov, navajamo nekaj podatkov materialnega knjigovodstva: od 1. 1. 1962 do 31. 5. 1962 je bilo porabljenih 5.034 parov usnjenih rokavic, za kar smo izdali 10.068.000 din, kar pa je odločno preveč.

Vse to, kar se je dogajalo z osebnimi varovalnimi sredstvi v zadnjem času, je bil brezobziren odnos do družbene lastnine. Vso ta, izdana za rokavice v prvih petih mesecih letošnjega leta nam naj bo glasen opomin in opozorilo, da je družbena lastnina naša lastnina in da smo dolžni imeti isti odnos do nje kot do individualne.

Od vsakega posameznika se pričakuje, da bo z razumevanjem vzel gornje na znanje in se strogo držal gornjih novodil, ker se bo vsak prekršek disciplinsko obravnaval z zahtevo povračila škode.

Glavni direktor:
Vladimir Veber

Kakšne spremembe so prinesli novi predpisi o zdravstvenem zavarovanju

Z novimi predpisi zakona o zdravstvenem zavarovanju, morajo zavarovanci prispevati del stroškov za zdravljenje v prirodnih zdraviliščih. Spremenjene so osnove odnosno stopnje, po katerih prejemajo zavarovanci nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezenskega dopusta ter određena večja bremena za podjetja glede izplačila nadomestila osebnega dohodka ter uveden poseben prispevek za otroške dodatke.

Vsi zavarovanci, ki prejemajo zdravila na podlagi zdravniškega recepta, morajo ob izdaji zdravila v lekarni ali v kakšnem zdravstvenem zavodu (bolnici, ambulanti, zdravstveni postaji) plačati za vsako zdravilo din 60. To plačilo ni odvisno od vrednosti zdravila.

Za zdravljenje v stacioniranih zavodih, specializiranih za zdravljenje s priradnimi faktorji (razne toplice) lahko odredi vsaka ljudska republika, da morajo zavarovanci prispevati del stroškov za prehrano in nastanitve (penzion). Ta obveznost v naši republiki še ni bila određena in tudi v drugih republikah zaenkrat še ne.

Nadomestilo osebnega dohodka za čas bolezenskega dopusta znaša 80 % za prvih sedem, 90 % od osmega do 60. dne, od enainšestdesetega 100 % pod pogojem, da je zavarovanec pred nastopom obolenja bil neprekinjeno zaposlen najmanj 6 mesecev ali prekinjeno eno leto. 60 % za prvih sedem dni, 70 % od osmega do šestdesetega dne ter 100 % od enainšestdesetega dne dalje zavarovanci, ki pred nastopom obolenja niso bili zavarovani šest mesecev neprekinjeno oziroma, ki niso bili prekinjeno zavarovani, to je zaposleni, eno leto.

Zavarovanci, ki se med časovno delanezmožnostjo, to je bolezenskim dopustom, nahajajo na zdravljenju v zdravstvenem zavodu ali specializiranem zavodu (bolnici, kliniki), kjer imajo hrano in stanovanje, prejemajo nadomestilo osebnega dohodka (hranarino).

60 %, če nimajo družinskih članov, ki bi bili zavarovani po zakonu o zdravstvenem zavarovanju, to je zavarovanci brez družine (po dosedanjih predpisih 50 %).

80 % če ima enega družinskega člana (dosle 75 %)

90 % če ima dva družinska člana (dosle isto 90 %);

100 % če ima tri ali več družinskih članov.

Po predpisih zakona o zdravstvenem zavarovanju bi morali pričeti izplačevati po teh novih osnovah že od 1. 7. 1962 dalje, vendar zaradi prekratkega časa in novega načina preračunavanja, bodo pričeli izplačevati po novem šele kasneje, verjetno od 1. 1. 1963 dalje.

Nadomestilo osebnega dohodka bodo morala podjetja izplačevati odslej za 30 dni, ne pa samo za 7 dni kot doslej. Sele od enainšestdesetega dne dalje bo šlo izplačilo v breme zavoda za socialno zavarovanje. S tem novim predpisom nastaja novo breme za podjetje, ker gre izplačilo v breme osebnih dohodkov. Izplačevanje v breme podjetja do 30 dni se prične šele s 1. 1. 1963. Izjema je pri porodnicah, ki prejemajo nadomestilo za ves čas dopusta zaradi poroda izplačano v breme zavoda za socialno zavarovanje.

Po novih predpisih o financiranju socialnega zavarovanja bodo morala podjetja in drugi delodajavci od 1. 1. 1963 plačevati še poseben prispevek v poseben sklad za otroške dodatke. Višina prispevka še ni določena.

Z. F.

BILO POSLOVANJE LJUDSKE TEHNIKE 'EMAJL' PRAVILNO?

Pod okriljem Ljudske tehnike »Emajl« izvršujejo razne usluge za člane društva. Izdelujejo razne predmete ali izvrše kaka popravila, tako da se to opravi v tovarni, kar napravijo člani Ljudske tehnike v prostem času. Material, ki je potreben pri takšnih delih, nabavijo v skladišču tovarne po določenem postopku. Društvo izda naročilnico za delo ter na podlagi te naročilnice vodi strojno-orodjarskega krožka ali njegovi namestniki izdajo naročilnice za material, ki ga dvignejo v skladišču tovarne. V določenih razdobjih, običajno vsak mesec enkrat, obračuna tovarna ves izdani material po nakaznicah ter ga zaračuna društvu Ljudske tehnike, ki poravna račun. Naročniki uslug oziroma koristniki plačajo material in nagrade za opravljeno delo društvu, kakor jim ga ta zaračuna. Naročila ali naloge za izvedbo takšnih uslug daje predsednik društva ali njegov namestnik, ni pa potreben za to poseben sklep organa društva.

Do tu je bilo doslej vse v redu. Ko je spomladi letos nekako v aprilu naročil društvu LT izdelavo garaže za osebni avto (tov. L. P., dolgoletni član društva, se je pričelo postavljati vprašanje pravilnosti poslovanja društva v tem primeru in tudi vprašanje, ali je bilo podjetje na kak način oškodovano. Zadevo je moral obravnavati celo upravni odbor podjetja, ki je zadolžil posebno komisijo, z nalogo, ugotoviti vse bi-

stvene okolnosti v tem primeru.

Komisija je s pregledom materiala, to je nakaznic, naročilnic ter zaslišanjem prizadetih ugotovila, da je bil v glavnem skoraj ves material za izdelavo garaže dvignjen v skladišču na podlagi materialnih nakaznic; le nekaj cevi, ki so bile demontirane pri rušenju v surovinskih oddelkih tovarne ter odbrane za garažo, niso bile dvignjene na podlagi predhodne materialne nakaznice v skladišču, niso torej šle skozi skladišče, temveč mimo skladišča. Materialna nakaznica od društva je bila dostavljena skladišču potem; ko so bile cevi že izbrane in pripravljene za obdelavo. V postopku s cevmi naj bi obstajala nepravilnost, zato je upravni odbor odstopil zadevo centralni disciplinski komisiji radi disciplinskega kaznovanja krivcev.

Disciplinska komisija bo morala razčistiti, ali so bile cevi odpadni material, neuporaben za tovarno, in ali je bil odpadni material sploh v skladišču ter od tamkaj izdan po očitni, ali je pa bil shranjen zunaj skladišča, ocenjen ter nato prodan interesentom. Ti so pa verjetno tak material sami pripravili in pri očitni odpeljali. Verjetno bo morala disciplinska komisija poseči pri razčiščenju v dosedanje prakso ravnanja z odpadnim materialom in iz tega vidika prepoznati krivdo v primeru s cevmi.

Z. F.

mladi

Emajlirec

Zaključki polletne konference

Kritično smo ocenili našo polletno mladinsko konferenco, ki je bila 16. 6. od 16.30, do 20. ure v dvorani skupiščine, že v zadnji številki Emajlirca, danes pa vam bomo posredovali zaključke iz razprave na konferenci.

Obravnavali smo mnogo problemov, v večini problemov posameznikov, kljub temu pa je bila diskusija toliko plodna in realna, da komisiji za sklepe ni bilo težko izluščiti naslednje zapljučke:

1. Novospregjete mladince je treba takoj pritegniti k mladinskemu delu, jih vključiti v naše vrste, jim dati konkretne naloge ter spremljati njihov razvoj in jih usposabljati za odgovorne naloge tudi v drugih organizacijah.

2. Voditi pravilno kadrovsko politiko v mladinski organizaciji, poživiti sodelovanje z izobraževalnim centrom, da bomo usposobili nove kadre za delo v političnih organizacijah in upravnih organih.

3. V mladincu je treba vzbuditi željo in potrebo po strokovnem in družbeno političnem izobraževanju, da bo sam spoznal, da je to edini način in pravilna pot za naš napredek.

4. Poživiti je treba sodelovanje z drugimi političnimi in družbenimi organizacijami.

5. Poživiti delo mladincev v organih delavskega upravljanja in jih pripraviti do tega, da bodo seznanjali mladino s sprejetimi sklepi.

6. Probleme s svojega delovnega mesta in druge osebne probleme naj mladinci iznašajo na sestankih mladinskih aktivov in ZP ali DS svoje delavnice, da bodo diskusije na mladinskih konferencah posvečene problemom vse mladine.

7. Na seje mladinskih aktivov naj se po potrebi vabijo tudi vodilni iz EE oz. predsednik DS in ZP, sindikata, sekretar osnovne organizacije ZK in drugi, da bodo tudi ti seznanjeni z mladinsko problematiko.

8. Dvigniti je treba politično zavest naših mladincev.

9. Izboljšati disciplino.

10. Največjo pozornost je treba posvetiti doseganju plana in izboljšanju kvalitete naših proizvodov.

12. Novospregjete mladince je

treba predstavljati mladinskim aktivistom.

13. V bodoče naj mladinski aktivni izvolijo delegate za mladinsko konferenco, ker se bodo ti čutili odgovorne za izvršitev zadane naloge in bo udeležba na konferenci zagotovljena.

Met.

KRATEK INTERVJU

Tovariš Božič Franc se je pred kratkim vrnil z odsluženja kadrovskega roka. Že prej je bil član našega kolektiva in po vrnitvi v naše vrste smo ga pritegnili k mladinskemu delu. Prevezel je delo predsednika obratnega aktiva mehanične delavnice.

Zanimali so nas njegovi prvi vtisi o našem delu, zato smo mu zastavili nekaj vprašanj.

Kaj misliš o delu mladinske organizacije?

Delo naše mladinske organizacije je dobro, vendar preveč enostransko ter zajema v svoje vrste premalo mladincev in mladink. Vzrok za to je, da TK ne izvršuje svoje naloge v celoti in da je premalo predsednikov obratnih aktivov članov TK LMS. Treba bi bilo več iniciative, predsedniki TK, pa več pomoči s strani članov in celotnega kolektiva.

Kako naj začnemo po tvojem mišljenju z delom, da bomo zainteresirali mladino za delo v organizaciji in proizvodnji?

Mladina je premalo zračena z delom v tovarni in zanj tudi nezainteresirana. To je verjetno tudi razlog, da TK ne more najti prave oblike dela. TK bi moral bolj zainteresirati mladino za proizvodnjo. To pa bo lahko dosegel samo tako, da bo znal pritegniti mladino z različnimi dejavnostmi in jo skozi to zainteresiral za probleme v proizvodnji.

Ali imaš pri svojem delu kakšne probleme?

Kakšnih posebnih problemov

pri svojem delu nimam.

In tvoja želja?

Želim, da bi mladinska organizacij uspela aktivirati vso mladino v podjetju, da bi vsak mladinec v posameznih dejavnostih našel svoje pravo mesto.

Zahvalila sem se tov. Božiču za nakazane smernice v našem delu in želim, da bi njegov aktiv kakor celotna mladinska organizacija imela pri svojem delu največ uspehov.

Jožica Černeck

Kaj? smo naredili

— Naši strelski družini »Tempo«, ki dela svoje strelišče, smo mladinci z udarniškim delom priskočili na pomoč.

— Z ozirom na to, da so člani komiteja in člani komisij, ki delajo pri TK LMS, odšli k vojakom, smo morali v te komisije kooptirati nove člane.

— Za mladince, ki so na počitniškem delu ali obvezni praktični, smo skupaj z vodstvom podjetja sklicali sestanek, na katerem smo jim prikazali delavsko samoupravljanje, pogovorili smo se pa tudi o delu mladinske organizacije in njenih ciljih.

— Na seji TS LMS smo sprejeli sklep, da takoj, ko nam bodo nakazane osnovne teze za delo KMU, bomo pričeli z delom, saj so nam v naši tovarni dane vse možnosti za dobro delo kluba.

Jožica Černeck

JOŽICA ČERNEC ČLAN DELEGACIJE

25. julija je odpotovala predsednica mladinskega aktiva Jožica Černeck z delegacijo CK LMS na Poljsko. Delegacija si bo ogledala poleg ostalega tudi nekaj poljskih mest in imela s tamkajšno mladino nekaj sestankov.

Na Poljskem bodo ostali dvajset dni.

Strelci, člani sindikata in mladinci pri izgradnji strelišča za malokalibrsko puško. (Foto David)

Strelišče bo dograjeno

Strelišče bo dolgo petdeset metrov, medtem ko bo lopa židana. Pri strelišču so upoštevali vse varnostne predpise, ki so za take objekte dokaj strogi.

Predsednik strelske družine Tempo, tovariš Franc Mahne, nam je zagotovil, da bodo z gradnjo končali že v mesecu avgustu. Ob tej priložnosti bodo priredili tudi veliko strelsko tekmovanje.

Crikvenica se je v teh dneh spremenila v mali Babilon. Ceste, ulice, lokale, sprehajališča in plaže je napolnila raznovrstna govornica. Slišati je Francoze, Italijane, Nemce, Angleže, Norvežane, Švede, in celo Madžare. Edino, po čemur jih ne morete ločiti, je smeh. Tega je pa v teh dneh tamkaj veliko. In v tem Babilonu imamo tudi mi svoj prostor na soncu. Mi, Slovenci, v Babilonu nismo v manjšini. Po številu smo takoj za Avstrijci, saj nas je nekaj sto. V teh dneh je v Crikvenici zagotovo najmanj domačinov; turisti so v veliki večini...

Plaža, ki je bila še pred kratkim osamljena, je zaživela. Vsakdo išče svoj prostorček na soncu. Vendar je treba tudi v vodo, saj le na pripekajočem soncu ni moč vstrajati. (Foto Smeh)

Ko smo zapuščali Moščeničko Drago in se selili v Crikvenico, je bil marsikdo v dvomih...

Danes so se dvomi razblinili in celo največji dvomljivci morajo priznati, da je bila ta poteza več kot pametna. Po dolgih letih imamo vendarle počitniški dom, ki zasluži to ime. Vsakdo, ki je v Crikvenici preživel doslej svoj letni dopust, je bil zadovoljen. Nekaj negotovanja je bilo na račun slabega vremena, vendar se tega ne da popraviti s sklepom upravnega odbora ali skupščine. Oblaki in deževno vreme ne nagajajo samo nam, marveč vsem, ki so željni sončnega vremena.

Vendar je nekaj, nekaj, kar meče slabo luč na naš počitniški dom...

Tega, kar ne morete v nobenem gostinskem objektu v Jugoslaviji, kar ne puste v nobenem hotelskem obratu, motelu ali gostišču s prenočišči, to lahko doživite pri nas. V naš počitniški dom lahko gresta fant in dekle na letovanje in dobita skupno sobo. To se dozdeva nekaterim ljudem tudi povsem razumljivo, saj pravijo, da to ni ničesar nedovoljenega, ker »sta se že tako prej domenila«. Ne maram načenjati pridig, ne bi hotel opozarjati na primer, da organi oblasti zvedo za to, ne bi hotel rotiti, ne pretiti — prepričan sem pa, da mi bo marsikdo pritril, da je to vse prej kot prav.

Zavedajmo se, da so to mladi ljudje, ki še ne morejo pravilno presoditi svoja pota, še manj pa preceniti posledice. Za njih je to prijetno doživetje — živita lahko kot mož in žena — nihče od njiju pa ne pomisli na prihodnost. Morda se bo vse srečno končalo, lahko se pa primeri, da bomo v letu dni imeli tri ali štiri socialne probleme, katere smo zakrivali sami. Takrat se ne smemo čuditi, če nas bo obsodila mati devetnajstletnega dekleta, ki je rodila nezakonskega otroka...

Vselej znova ugotavljamo, da moramo mladini pomagati prebroditi zaletava leta, da jo moramo vzgajati v zdravem duhu v zavedne državljanke naše skupnosti.

Dvomim pa, če so naša dejanja vselej v skladu z lepimi besedami. Ta primer dokazuje prav nasprotno...
Selektor

»Eh, slabo je letos,« mi je potohl čolnar. »Pozno pomlad je čutili tudi na morju. Premrzlo je za ta letni čas, saj je normalna temperatura morja v teh dneh vsaj 23 do 24° C. Danes pa doseže največ 21° C. Zagotovo so temu krive vse te atomske bombe,« je politično zasolil svojo misel na kraju.

Vendar vas naj ne bo strah — morje se je v nekaj dneh že tako segrelo, da je z njegovo temperaturo zadovoljen celo moj znanec, čolnar. Bil sem pač vaša predhodnica na Jadranu, zato sem se kopal v morju, ki je bilo nekaj

Hrana je ukusna, dobra in obilna. Neprijetno je le v dežju, ker streha jedilnice prepušča. Četudi je jedilnica prijetna, prostorna in zračna, to pomanjkljivost zamerimo graditeljem...

hladneje. Če bi bil docela odkrit, bi vam moral priznati, da bi se kopal veliko raje v bolj topli vodi in da me je hladna voda motila. To pa nikakor ni Nemcev, ki so se valjali v vodi celo takrat, ko je pihal najbolj mrzel veter in ko so vsi normalni ljudje hodili v svitrih ali suknjičih. Pravijo, da je morje za kopanje in če so že prišli semkaj, bodo pač izkoristili vsak trenutek. Nema- ra imajo prav, četudi so jih sprehajavci z začudenjem opazovali pri njihovi frižiderski načelnosti.

Crikvenica ima več plaž. Največja plaža je lepo urejena, ima park in razkošno gostišče. Tamkaj je treba plačati 50 din za vstopnino in 200 dinarjev za kabino. Druga plaža je Crni mol. Je sicer prosta in se lahko kopa vsakdo brez, da bi mu bilo treba kaj plačati. Vendar sodim, da je bilo tudi na tej plaži kaj malo naših ljudi, ki so se kopali raje na »naši plaži«, ki je ena izmed neštetihi, ki se raztezajo ob obali, kjer je naš dom. Plaža sicer ni peščena. Tudi po razsežnosti ni taka, da bi se lahko pobahali z

njo. Vendar povsem zadovoljuje posebej še, ker imamo v domu nekaj ležalnih desk, katerih se naši ljudje z veseljem poslužujejo.

Kadarkoli je bilo vreme primerno za kopanje, je bila plaža polna. Sonce, zrak in morska voda so tamkaj na voljo vsakomur zastoj. Kdo bi tega ne izkoristil do kraja? Brez zadržanosti, sproščeno in z ugodjem. Vidite lahko starejšo delavko, ki prvi dan stopi v morje negotovo, nezaupljivo. Čez pol ure jo pa že mora hči opominjati »naj že vendarle gre iz vode«. Vidite lahko otroke, ki jih je vsa obala polna. Nekateri mečejo kamenje, da se odbija od gladine, drugi sedijo v zračnici in si domišljajo, da so kapitani kakšne velike potniške ladje, tamkaj spet kakšen otrok joka, ker mu je očka odnesel zračno blazino...

Prav zares, morje sprostí človeka do tiste meje, da postane že otročji. Si lahko predstavljate vodilnega uslužbenca ali kakšnega starejšega delavca z žogo? V pisarni prav gotovo težko. Tudi poleg stroja je to nemogoče. Zato ga boste videli na morju, kako mladostno skoči v vodo, kako se žoga s svojim otrokom — pa vas vendarle to ne bo začudilo...

Opazoval sem ljudi, ki sem jih vajen videvati ob strojih, za pisalnimi mizami, za transportnimi vozički, pri pečeh. Skorajda jih ni moč prepoznati. Povsem drugi ljudje so to. Razigrani, nasmejani — ljudje, ki vdihavajo življenje s polnimi pljuči in ki izžarevajo vedrino, radost in veselje. Prepričan sem, da ni nihče od njih pomislil kdajkoli na kakšen problem. Predali so se veselju celi, nedeljeni. In ko se takšen

Crikvenica diha turistično

Rok je bil najmlajši član naše počitniške skupnosti, saj je na morju dočakal devetnajst mesecev starosti. Po zadovoljnem izrazu na obrazu sodeč, mu kopel prija... (Foto Smeh)

Tudi zabave je dovolj. V prid temu je v veliki meri tekmovanje za goste med dvema najbolj ekskluzivnima hoteloma: med Therapio in Esplanado. Ne mine dan, ko ne bi opozarjali plakati na kakšno družabno prireditev v tem ali onem hotelu. Če ni nastop folklorne skupine, je večer opernih arij ali kakšna plesna prireditev. Vsak dan so tudi izleti na Rab, da o vožnji na otok Krk ne govorimo, saj je moč tjakaj vsaki dve uri. Veliko je tudi športnih prireditev, ki poleg rednih pred-

stav kinematografa dopolnjujejo obširen spisek vseh možnosti za razvedrilo ob prijetnih večerih. Če omenimo še najcenejše razvedrilo: prijeten sprehod ob morju in kozarec limonade ob poslušanju klavirja na kavarniškem vrtu, bomo zares izčrpali vse možnosti...

To pot pa lahko zares brez pretiravanja rečemo: Crikvenica vas vabi — nudi vam vse, kar je moč poželeti...

VI.

Karte so ob večerih priljubljena zabava. Tako meni tudi glavni direktor, ki smo ga zalotili pri nedolžnem »dureku«. (Foto Smeh)

Vsa sreča!

V petek, 27. julija, sta se odpeljala na svojih kolesih izpred upravnega poslopja na 3000 kilometrov dolgo pot po Jugoslaviji člana našega kolektiva Hinko Frank in Jože Pogorelec.

O njunih doživetjih na dolgi poti bomo v našem časopisu po vrnitvi še poročali. Za zdaj jima želimo le vso srečo in čim manj okvar.

KADROVSKE VESTI

NOVO SPREJETI

Ženske:

Flajšman Albina, Filder Hilda, Gobec Marija, Jurjevič Olga — pog., Herlah Breda — usl.

Moški:

Kerš Jožef, Rihtar Franc, Čotič Zlatko, Skornik Gregor, Končan Edvard, Čelik Rafael — usl., Polak Anton — usl., Leber Martin, Parfant Edvard, Šmon Jože, Krajnc Adolf, Deletič Čedomir — usl., ing. Krese Ludvik — usl.

IZSTOPI:

Ženske:

Krušič Stefanija — na lastno želja, Zdolšek Ivana — samovoljno.

Moški:

Temnik Ivan — na lastno željo, Kerš Rudolf — samovoljno, Viher Stepan — samovoljno, Jovanović Peter — sporazumno, Krznar Alojz — invalid, upokoj. Skok Franc — samovoljno, Krajnc Jože — samovoljno, Knez Ivo — usl. — sporazumno, Santl Adolf — samovoljno, Koželj Jože — sporazumno, Podpečan Karl — samovoljno, Pušnik Avgust — samovoljno, Šijan Ljubo — sporazumno.

POROČILI SO SE:

Skerbiš Franc, Mravljak Karl — usl., Bosnar Marija — pom., Žurman Ivica — razvezana, Jazbec Viktor, Rovšek Drago, Rajner Tinca, Srečnik Ema.

Koristna pridobitev za Gaberje

27. julija je pričela obratovati nova samopostrežna trgovina v Gaberju. Trgovina je založena z vsem blagom, ki ga potrebuje gospodinja vsak dan. Podjetje Merx, ki upravlja s to trgovino, je hotelo s tem, da pričene obratovati že ob pol šestih zjutraj, ustreči predvsem delavcem.

Nekaj dni pred otvoritvijo smo vprašali direktorja trgovskega podjetja Merx, tovariša Franca Petauerja, kakšna bo razlika med to samopostrežno trgovino in samopostrežnima trgovinama v mestu.

— Poudariti moram, da bo to naša prva samopostrežna trgovina, zato jo bomo kar najbolje opremili. Potrošnikom bomo nudili vse, kar je moč dobiti na trgu po istih cenah kot prodajamo to blago v trgovinah klasičnega tipa. Hkrati smo se pa tudi s časom, v katerem bo obratova-

la trgovina, skušali približati potrebam Gaberja. Trgovino bomo odprli ob pol šestih in bo med delavniki odprta do osmih. Ob nedeljah pa od sedmih do enajstih. Žal pa nam kvadratura ni dopuščala, da bi uredili vse, kar smo hoteli. Zato bo trgovina brez bifeja in brez kofička, kjer smo nameravali kuhati priljubljeno espresso kavo, nam je povedal tovariš Petauer.

Prepričani smo pa, da bo trgovina zamašila precejšnjo vrzel, ki so jo že leta čutili potrošniki v tem delu mesta.

Stanovavci našega bloka ob Mariborski cesti so lahko hvaležni podjetju »Merx«, da je uredilo prostor pred blokom, ki je bil tega že močno potreben. (Foto David)

Seminar za zapisnikarje

Zaradi pomanjkanja zapisnikarjev in pomanjkljivo sestavljenih zapisnikov DS — EE in ZP, so organi samoupravljanja v podjetju predlagali, naj izobraževalni center pripravi in izvede seminar za zapisnikarje.

Na podlagi predloga je izobraževalni center skupno z organi samoupravljanja izdelal program seminarja, ki je v glavnem zajel naslednje teme: osnove administracije, tehniko pisanja zapisnikov, organizacijo podjetja, EE in delavsko samoupravljanje, praktične vaje — pisanje zapisnikov itd. Seminar je bil od 2. 7. do vključno 20. 7. 1962 in je skupno trajal 43 učnih ur, udeležilo pa se ga je 10 tečajnic, ki so si za pisanje zapisnikov pridobile vse potrebno znanje.

Udeleženke seminarja bodo morale opraviti še praktičen in teoretičen test znanja, ki pa bo v drugi polovici meseca avgusta. Upamo, da bodo v prihodnje zapisniki naših ZP in DS — EE mnogo boljši in popolnejši, kar so že med seminarjem pokazale tečajnice pri praktičnih vajah.

Ob tej priložnosti želimo tečajnicam — udeleženkam seminarja za zapisnikarje veliko uspeha pri pisanju zapisnikov in pri njihovem nadaljnjem izpopolnjevanju. SV

Kaj ima v planu društvo Ljudske tehnike

Nastopila je sezona za prireditve v poletnih mesecih. Društvo Ljudske tehnike ima do oktobra naslednji program:

— kakor že več let nazaj, bo tudi letos 19. avgusta spretnostna vožnja z motornimi vozili;

— avtomobilisti in motoristi bodo tudi letos lahko dokazali, da so izvrstni lovci, ko bodo iskali lisico (v obliki avtomobila), ki bo nekje skrita. Lov na lisico bo 9. septembra;

— tudi kolesarji bodo prišli na svoj račun pri spretnostni vožnji, ki bo 7. oktobra. Za oba tekmovanja bodo lepe nagrade;

— fotografi so razpisali interno tekmovanje za fotografe-amateerje.

— konec septembra bo 10. jubilejna mednarodna razstava umetniške fotografije;

— v mesecu tehnike, ki ga organizirajo vse organizacije Ljudske tehnike, bomo lahko videli na platnu film o sputniku. Prikazana bo priprava za polet Gagari- na in sam polet, polet ameriškega astronauta Glena. Že sedaj opozarjamo člane kolektiva na ta zanimivi film;

— v teku sta dva tečaja za voznike motornih vozil. Za tečaje je na razpolago dvojno vozilo in to »Fiat 600« in »Moskvič«. Izposojal se bo lahko samo »Moskvič«, ker se »Fiat« sme uporabljati samo za poučevanje. Br

TRIBUNA

Tovariš urednik!

Prosim, da objavite te vrstice v rubriki »Tribuna«. Hkrati vas še prosim, da mi nanje odgovorite.

ALI JE RESNICA RES KRIVIČNO DEJANJE?

Dogodek bi lahko rekli, da je že star. Zgodilo se je 27. decembra lani, nekaj dni pred novim letom. Takrat je nekako ob 9. uri stopil v naše skladišče tovariš glavni direktor in nam zaželel srečno novo leto. Odgovoril sem mu, da sem dobil voščilo že dan poprej, ko sem prejel le 7 odstotkov premije. S tem sem hotel povedati, da bo zame novo leto slabo.

Tovariš glavni direktor me je še isti dan klical na zagovor, narkar sem nekaj dni kasneje dobil pismeni opomin.

Pritožil sem se centralni disciplinski komisiji, ker sem sodil, da kazni nisem zaslužil in da niso pri zaslišanju upoštevali pet delavcev iz skladišča, ki so bili takrat v neposredni bližini, medtem ko so upoštevali pričevanje nekoga, ki ga takrat nisem videl in je stal menda nekje zunaj.

In tu je pričela moja trnjeva pot. Od takrat je minilo že polnih sedemnajst mesecev, a moje pritožbe še niso rešili kljub nekajkratnim osebnim intervencijam. Menim, da tak postopek ni pravičen.

Stane Videc, skladišče goriv

Pojasnilo uredništva!

Dopis Staneta Videca smo objavili nekoliko skrajšan, ker ga v celoti — zaradi omejenega prostora — nismo mogli. Naprosili smo za pojasnilo centralno disciplinsko komisijo, kadrovske in pravno službo. Tovariš Videc je dejansko vložil pritožbo na takratno disciplinsko komisijo, ki je pa ni rešila. Vendar ne zato, ker bi smatrala, da te zadeve zaradi malenkostne kazni ne bi bilo potrebno reševati. Pritožba je obležala nekaj časa, pótlej je pa bila izvoljena nova disciplinska komisija, ki je imela povsem no-

ve primere, starejše je puščala v nemar. Zaradi preobremenjenosti pravne službe, ki je dajala strokovne nasvete disciplinski komisiji (iz tega razloga je bilo tudi delo neekspeditivno in pomanjkljivo), smo ustanovili novo delovno mesto pravnega svetovavca, da bi strokovno obravnaval razna disciplinska vprašanja, vprašanja delovnih sporov, dajal pravno pomoč članom našega kolektiva in podobno. S tem je bila pravna služba v podjetju v veliki meri razbremenjena in se je lahko posvetila svojemu rednemu delu.

Prav zavoljo tega ni bila marsikatera prošnja članov našega kolektiva rešena, ker ni bilo možnosti ugoditi vsem spričo kopice nujnejših in važnejših primerov. Če pa neka reč obleži, tudi zastari. Po enem letu se manjše disciplinske kazni sicer brišejo, vendar s tem ne bi rešili tega problema, ker bi morali upoštevati in obravnavati najprej pritožbo.

Tovarišu Videcu Stanetu lahko zagotovimo, da bo v najkrajšem času centralna disciplinska komisija obravnavala njegovo pritožbo in razsodila o njeni. Hkrati pa bi še dodali, da podobne pritožbe kot jih je izrekel tovariš Videc niso vselej in povsod primerne, rekli bi celo, da je v njih dokažna mera neodgovornosti, saj je v današnji stopnji decentralizacije delavskega samoupravljanja dovolj drugih možnosti, da vsakdo izmed nas izrazi svojo sodbo in svoje pripombe.

POPLAVA

Tovariš urednik!

V poslednjih dveh številkah Emajlirca sem opazil kupon, na katerega lahko bralci vpisujejo svoje pripombe k vsaki številki. Ta ukrep uredništva se mi zdi posrečen in ga toplo pozdravljam. Zanima me, koliko odgovorov ste že dobili? Mislim, da jih je cela poplava... V. S.

Ena sama kapljica naj bi bila po vašem že poplava...?

KOLENDAR PRIDOBITEV

SPORED KINEMATOGRAFOV

Kino UNION:			
50—2. 8. 1962 amer. barvni	Cs	7—9. 8. 1962 ameriški	
Obtoženi ste, Oscar Wilde		V znamenju Zoro-a	
3—4. 8. 1962 amer. barvni	Cs	10—12. 8. 1962 ameriški barvni	Cs
Kovboj		Pločevinasta zvezda	
5—6. 8. 1962 jugoslovanski		15—16. 8. 1962 jugoslovanski	
Balada o trobenti in oblaku		Lady Macbeth	
7—10. 8. 1962 francoski	Wsc	17—20. 8. 1962 francoski	
Francozinja in ljubezen		Pločnik Pariza	
11—12. 8. 1962 zah. nemški barv.		21—24. 8. 1962 zah. nemški barv.	
Grofica Marica		Monpti	
15—14. 8. 1962 ameriški	Cs	25—28. 8. 1962 ameriški	VV
Ovčar		Past za zajce	
15—16. 8. 1962 ameriški barv.		29—1. 9. 1962 ruski barvni	
Trije za revijo		Operacija miru	
17—18. 8. 1962 amer. barvni	Cs	LETNI kino:	
Sedmo Sinbadovo potovanje		1—4. 8. 1962 ameriški	VV
19—22. 8. 1962 jugoslovanski		Taksi in prikolica	
Zvižg ob 8		5—8. 8. 1962 amer. barvni	Cs
23—26. 8. 1962 italijanski	Cs	Velika zemlja	
Kam s truplom		9—11. 8. 1962 jugoslovanski	
27—29. 8. 1962 poljski		Dobri stari pianino	Cs
Skilasta sreča		12—15. 8. 1962 amer. barvni	Cs
30—3. 9. 1962 švedski	VV	Heraklej in kraljica Lidija	
V krempljih vohunov		16—19. 8. 1962 amer. barvni	Cs
		Neznanec je prišel	
		20—23. 8. 1962 amer. barvni	Cs
		Beni Goodmann	
		24—27. 8. 1962 ameriški	
		Beg v sponah	
		28—31. 8. 1962 ameriški	Cs
		Dnevnik Ane Frank	

DRUŠTVO LT »EMAJL«

C E L J E

razpisuje

N A T E Č A J

za 6 najboljših posnetkov iz naslednjih tem:

1. Arhitektura
2. Portret
3. Pokrajina
4. Šport
5. Pri delu
6. Prosta tema

P O G O J I :

1. Natečaja se lahko udeleži vsak član kolektiva »Emajl«.
2. Posnetki se morajo predložiti anonimno opremljeni na hrbtni strani s šifro. V posebni zaprti kuverti se predloži ime in priimek s šifro.
3. Zadnji rok za oddajo slik je 25. oktober 1962.
4. Natečaja se mora udeležiti vsaj deset tekmovalcev, da se nagrade razdelijo.
5. Nagrade so naslednje:
 1. fotoaparater
 2. svetlobomer
 3. fotomateriali
6. Slike ocenjuje 5-članska žirija postavljena od UO društva. Ocenjuje se motiv, kompozicija, tehnika in originalnost.
7. Namen tekmovanja je, da društvo pridobi motive, ki bi bili sposobni za razstave.

Odbor!

Obvestila

OBVEŠČAMO ČLANE KOLEKTIVA, KI POTREBUJEJO OČALA, DA SE JAVIJO NAJKASNEJE DO 31. 8. 1962 PRI DEŽURNEM BOLNIČARJU V AMBULANTI ZA PRVO POMOČ (PRI VRATARJU I).

Obratna ambulanta »Emajl« Celje

ENO NOVO POROČILO STEFANA FRAKLJA

Poročam vam eno tako novo, ki se zgodi enemu našemu državljanu vsakih sto let enkrat in ki je tako šefovsko fantastična kot en dobiček na naši loteriji ali pa tako redka kot dober izdelek v eni naši fabriki (po novem pravopisu dovoljeno, opomba avtorja) kar pomeni, da sem se odfrulal v Crikvenico na socialno, kar pa spet pomeni, da sem se odfrulal zastoj in brez moje ljube žene in mojega mulca, da si bom pozdravil ene moje živce, ki sem jih porabil največ pri delu za Ljudsko tehniko, na enih sestankih in pri enem pisanju poročil za moje ljube bralce, kakor jaz menujem tiste, ki so pisмени in ki prebirajo ena moja šefovska poročila.

Ko sem se tako enega mrzlega jutra odpeljal iz Celja z avtobusom in ko je ena moja ljuba žena med jokom dejala, da je zelo srečna, ker bo imela en fantastičen mir pred menoj, kakor je tudi en moj mulc rekel, da se bo teror v družini prenehal, s čemer je verjetno mislil na eno neljubi teror moje ljube žene nad menoj, sem najbolj pogrešal ene moje prijatelje od Vouka in Amerike, ki jih ne bom nekaj časa videl, ker si bom odpočivalo fantastično utrujene živce od že zgoraj opisanih dejanj, ki jih opravljam v naši fabriki, kar pomeni, da mi ne bo treba na ene sestanke, da mi ne bo treba od šestih do dveh delati za eno Ljudsko tehniko, kar je zelo utrujajoče in da bom lahko živel brez skrbi na enem našem morju v Crikvenici sam brez moje ljube žene in enega mulca.

Ko sem se po eni dolgi vožnji, v kateri je avtobus ustavljal pri vsaki 120 oštariji, kar smatram za nepravilno, pripeljal v Crikvenico, sem še isti dan našel naš počitniški dom, ki je na enem fantastičnem prostoru čisto poleg morja, da stopiš z enim dol-

gim korakom vanj že kar iz postelje, kar je posebno ugodno, ker se na kopanje ni treba voziti z avtobusom, kakor so nekateri zlobneži v fabriki napovedovali, ker so se nafrulali zato, ker so hoteli ostati v blatu v Moščenički Dragi, kamor bi me kljub socializmu s tremi volji ne zvelikli več, ker je v hišice deževalo bolj, kot prepučna streha nove jedilnice, ki je v Crikvenici, kar je posebno ugodno iz enega posebnega razloga, da se jutraj, ko je dež, ni treba umivati, ker je v jedilnici montiran tuš, pa lahko človek zajtrkuje in opravi še eno higieno poleg. Vendar moram priznati, da s počitkom in z zdravljenjem mojih živcev ni bilo nič, ker sem se vse dni jezil tako šefovsko na eno neumen hišni red, ker tamkaj mislijo, da človek še takrat, ko je po eni velikanski sreči sam, ne sme niti piti in včasih malo pokrokati, ker socialni to ne pustijo, kar je nekako še bolj strogo kot pri moji ljubi ženi, kar je za neprimerno in s tega mesta proti enim takim hišnim redom, ki ne puščajo, da bi si človek spočil in izkoristil ene redke trenutke v življenju ter si tako popravi zdravje. Zato najbolj odkritosrčno priznam, da sem fantastično srečen, da sem se vrnil k eni moji zlati ženi, ki me vsaj včasih pusti na eno moje gostilniško družabno udeleževanje in ne dela iz tega ene tako fantastične probleme kot hišni red v Crikvenici, ki je celo prepovedal razbijanje in razgrajanje, po čemer se vidi ena ozkost in ena diktatura na socialne, ki so si prišli menjati zrak in se ne ravnati in paziti na eno neumna določila od hišnega reda.

Pozdravlja vas vaš žalosten turist

Stefan Frakelj

KRIŽANKA

»Naša inozemska tržišča«

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													

Današnja križanka je italijanskega tipa. Pri tej križanki polja niso označena s številkami, temveč so označena samo vrste, in sicer vodoravne s številkami, navpične pa s črkami. V legendi je na koncu vsake vrste (vodoravne in navpične) v oklepaju označeno število črnih polj v posamezni vrsti. Črna polja so razvrščena nesimetrično. Vse države v tej križanki so naša izvozna tržišča.

Vodoravno: 1. država na Bližnjem Vzhodu, ki je bila do nedavno del Združene Arabske Republike — država v severni Afriki, bivša francoska kolonija (2) 2. velika država, tudi polotok v Aziji — obrtnik (2) 3. gladim — prejemal (1) 4. desni pritok Nila v Sudanu — lončarstvo (1) 5. tišina, pokoj — delci atoma (4) 6. vzklík — bodica — moško ime — kazalni zaimek (3) 7. pokrajina v Španiji (3) 8. država na Bližnjem Vzhodu — ital. pisateljica (Pola), (1) 9. iznajdba — vzklík (6) 10. osvoboditelj Južne Amerike (3) 11. hoditi — država v Afriki, bivši anglo-egipt. protektorat (4) 12. medtem — država v Zap. Afriki, bivša brit. kolonija (2) 13. naprava — država v Vzhodni Afriki, brit. kolonija (1)

Navpično: A) mesni izdelek — severnoafriška država (1) B) kovina, cenjena zaradi izredne trdot — zvrst istega elementa z drugačno atom. težo in sestavo (1) C) lovec na rake — brezvoljnost, brezbržnost (1) D) naša reka, tudi vrsta cigaret — hloidi (3) E) amer. moško ime — Perzija — žila dovodnica (2) F) medmet — država v Afriki, bivša belgijska kolonija — okrajšava za italijanski (3) G) mesto in država na polotoku pod 2 vodoravno — osebni zaimek (5) H) zvezda stalnica — sekanje (5) I) vrsta embalaže, za razne kreme — zmes tekočin (1) J) vadim — del voza — okr. za našo valuto (3) K) veliko srbsko podjetje za promet z alkoholnimi pijačami — DD po nemško — rod Indijancev (2) L) država na Sred. Vzhodu — grška črka — predpona za tvorjenje superlativa (3) M) malenkost (3)

REŠITEV KRIŽANKE IZ PREJSNJE STEVILKE

Vodoravno: Klima, T(ovarna) T(ehtnic) C(elje), orto, bori, vsaka, pen, ka resk, Nea, karta, od, voz, ir, tenetva, Emajlirka, Maiden, Noe, Cekić, od, banane. Navpično: Kovinotehna, LRS, edem, od, Itaka, name, moka, veja, kotliča, razviden, Toper, areka, tresti, Knin, Cinkarna, če.

Po vsej Jugoslaviji so ponovno afiširali naše plakate. Čeprav bi morali viseti mesec dni, smo v Celju opazili, da so jih že po štirinajstih dneh prekrivali z drugimi

Hvalevredna gesta

Naše podjetje je namenilo nekaj denarnih sredstev tudi Delavskemu odru za izvedbo Celjskih grofov na Starem gradu. Ta velika prireditev je bila v počastitev občinskega praznika.

Zato smo bili presenečeni, ko smo dobili od Delavskega odra petdeset brezplačnih vstopnic za sobotno predstavo. Vstopnice je podelila naša sindikalna podružnica med svoje člane. Ta gesta delavskega odra zasluži vso pohvalo. S.

NOVE ovojnice

Pred kratkim smo dobili iz tiskarne 60 tisoč tiskanih ovojníc (kuvert), ki jih bomo poslej uporabljali za dopisovanje. Ovojnice so vzdolžnega formata in opremljene z okencem, da poslej ne bo več treba izpisovati naslova na njej. Zadostovalo bo, da bomo papir zgibali na poseben način pa bo naslov izpisan na dopisu viden tudi navzven.

Na ovojnicah so natisnjene tudi naše generalije. Ovojnice so lične.

ANEKDOTE

Pred kratkim je bilo zelo težko s prodajo straniščnih izplakovalnikov, zato se jih je nabralo v skladišču za cele skladovnice. Vendar je prodajnemu oddelku uspelo prodati vse izdelke kljub težavam na trgu.

Ko je nekega dne hodil glavni direktor po skladišču, je opazil, da so skladovnice izginile. Pogledal je naokoli, potlej pa vprašal: »Kam ste jih pa skrili?«

Da se je zaposlil v našem podjetju pred leti nov direktor uvoza — izvoza, je vedel tudi prišlec. Zato takšen monolog pri vratarju: »Tam gori imate novega. Pokličite ga, prosim. Piše se Brenčič ali Brenclj...«

V nabavni oddelk je vstopil nekdo iz upravnega poslojja in povsem resno zahteval:

»Ko boste v prihodnje nabavljali svinčnike, morate paziti, da boste kupili takšne, ki imajo mi-no natančno v sredini...«

OGLAS

Diplomirani ekonomist zamenja svojo diplomu za mesto delavca v oddelku, kjer presegajo norme nad 100 odstotkov.

Ponudbe pošljite na uredništvo časopisa po šifro »Econom«.

Četudi imamo v kletnih prostorih še vedno kolesarnico, bi človek sodil, da nimajo delavci v upravnem poslojju kam hraniti koles. (Foto Smeb)

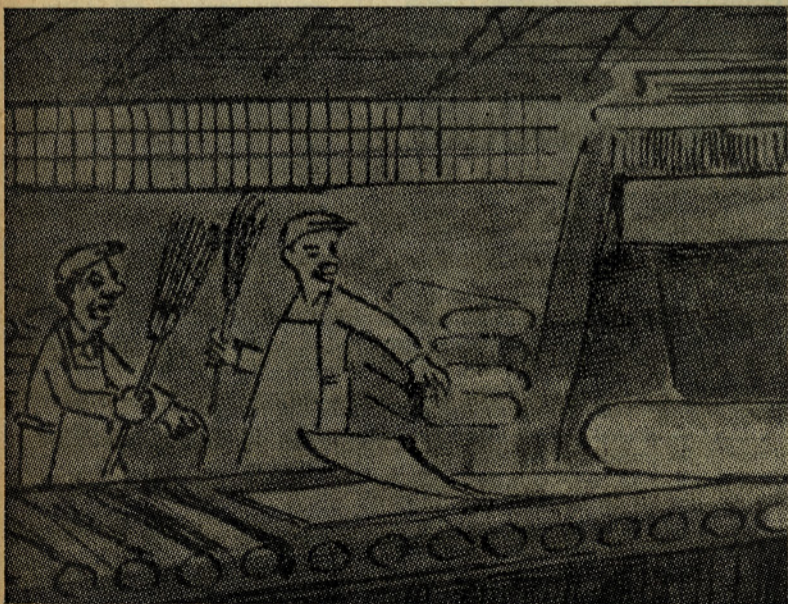
Postali smo soustanovitelji

Upravni odbor je sprejel predlog Občinskega ljudskega odbora Celje, da bi naše podjetje postalo soustanovitelj samopostrežne restavracije v Gaberju. O tej restavraciji smo v našem glasilu že pisali. Gradnja se je zavlekla zato, ker jim primanjkuje denarnih sredstev za opremo tega velikega gostinskega objekta. Kaže pa, da bo objekt pričel obratovati

v prihodnjih mesecih.

Ker smo postali soustanovitelji, bomo imeli nekatere olajšave pri plačevanju njihovih storitev, hkrati pa bomo imeli neposreden vpliv na vodstvo obrata družbene prehrane kot član potrošniškega sveta.

O kakšnih drugih materialnih obveznostih doslej še nismo zvedeli.

»Hudiča, Janez! Pa res nisem vedel, da lahko iz enega kosa kar dve pločevini naenkrat zvaljamo.«

»O, kaj to, še prodamo jo lahko!«

(»Železar«, Jesenice)

IZPOLNITE IN POŠLJITE UREDNIŠTVU

ŠT. 7

Kaj vam je v številki najbolj ugajalo? _____

Cesa pogrešate? _____

Kaj bi naj spremenili? _____

O čem bi radi brali prihodnjic? _____